

3. БЕЛЛИСТ – ПАНОРАМА

БЕОГРАДСКО ЛИСТАЊЕ
СРЕДЊОШКОЛСКИХ ЛИСТОВА
2017/2018

Дејвид Хокни: *Посечена стабла* (2008)
приватно власништво

ΟΓΛΕΔΑΛΟ

ЗЛО СЕ НЕ ГУШИ ЋУТАЊЕМ

Ове године навршава се петнаест година од смрти знаменитог новосадског писца Александра Тишме (1924–2003), једног од најпревођенијих српских аутора, особењака, шетача, ког су природна повученост и проблематичан идентитет произвели у писца. Сма-трајући да књижевност има апсолутну надмоћ у односу на историју и статистику, Тишма пише о несрећној судбини човека у рату, о рефлексима великих историјских дешавања на живот обичних људи, својих суграђана, о жртвама и целатима, о неприхватању мржње, о најави погрома, о промашеним љубавима, растуреним домовима, о капоима и логорашима. Трагајући за истином, која је ипак неухватљива, Тишма, као ретко који писац, раскринкава зло и не плаши се да продре до самог дна људске патње; покреће важна и осетљива питања, покушавајући да кроз деконструкцију прошлости и бескомпромисно трагање за истином разуме шта се са светом догађа.

Говорити о делу Александра Тишме значи говорити о питању идентитета, страдању, о неприпадању, усамљености, егзистенцијалној стрепњи, о љубавним чежњама, прикривеним страсти-ма. Новосадског аутора суштински (пред)одређује и двоструко, српско-јеврејско порекло, које се у његовој свести још од дечачких дана манифестује као болно неприпадање, праћено осећањем тескобе и стида, али и слутњом да сваког часа може бити уклоњен, елиминисан из заједнице. Осећање неприпадања и етничке неподобности води ка изопштености, а она ка доброј опсервацији, неопходној за Тишму као писца.

О ауторовим стрепњама, ломовима, књижевним и другим дилемама, литерарним узорима и свеопштим назорима, највише сазнајемо из пишевог Дневника, који уз аутобиографију Сечај се вечкрат на Вали представља важну допуну и својеврсно објашњење целокупног његовог дела. Тишма је посвећени писац дневничких белешки. Истинољубивост и аналитичност које красе приповедача, уочљиве су и на свакој страници Дневника, који аутор бележи од своје седамнаесте године, па све до смрти. Већ на самом почетку себе самог обавезује да ће постати писац или – ништа, и тог се убеђења истрајно држи и у дугим годинама када није задовољан списатељским учинком, док трага за својом причом, о којој ће са лакоћом писати.

Тема страдања у Другом светском рату, по којој ће Тишма остати највише познат, кристалисала се постепено у ауторовој свести. Дуго је покушавао да своје литерарно уточиште пронађе у мање блиским, општијим темама, бежећи од сопственог идентитета и самоспознаје. Након судбоносног путовања у Пољску и посете Аушвицу, том центру за убијање недужних, Тишма, дубоко потресен, схвата тежину свог двоструког порекла, увиђа да га је проблематичан идентитет дуго држао по страни, далеко од теме о којој би морао писати. Питање одговорности, реконструисање прошлог света и упорно трагање за истином у историји, постаје тема за којом је трагао, док књижевност постаје начин за враћање дуга и место на коме ће бити постављена питања која морају бити постављена. Након што је отворио тему јеврејског и свеопштег страдања, Тишма пише лако и брзо, те настају она дела, по којима ће остати познат (Књига о Бламу, Употреба човека, Капо, Вере и завере, Школа безбожничтва), а са којима долазе признања и награде.

Тишму интересује тешка судбина обичног човека, њега посматра у патњи, љубавним мукама, у преломним тренуцима, моралним дилемама. Ликови Тишминих романа су посматрачи, пасивни људи којима живот немилосрдно управља. Они су усамљеници који имају жељу за припадношћу, за утапањем у целину, али не могу да премосте своје страхове те остају по страни. Због свог порекла и друштвених околности које их прате, нису у могућности да досегну срећу, да живе по сопственом нагону, отворено и смело, већ остају заробљеници свог идентитета који им је одредио и судбину. Тишма трага за појединачним ратним причама, указујући да су сува историја и статистика само голи подаци, док појединачна исповест доноси аутентичну истину преносећи нам јединствено искуство жртве или сведока страдања.

Истрајно трагање за истином кључна је одлика Тишмине прозе. Он жели да је, без обзира на последице, кроз литературу прикаже, открије, стога смирено бележи сва недела свог времена, све монструозности које је човек починио, нуди их читаоцима на увид, указујући на то да је зло саставни део човека, опомињући на оно што се најчешће заборави – да је улога сваког појединца већа него што се мисли, а да је уметник у обавези да на те чињенице изнова подсећа, јер је заборав опасна замка, у коју се лако упада.

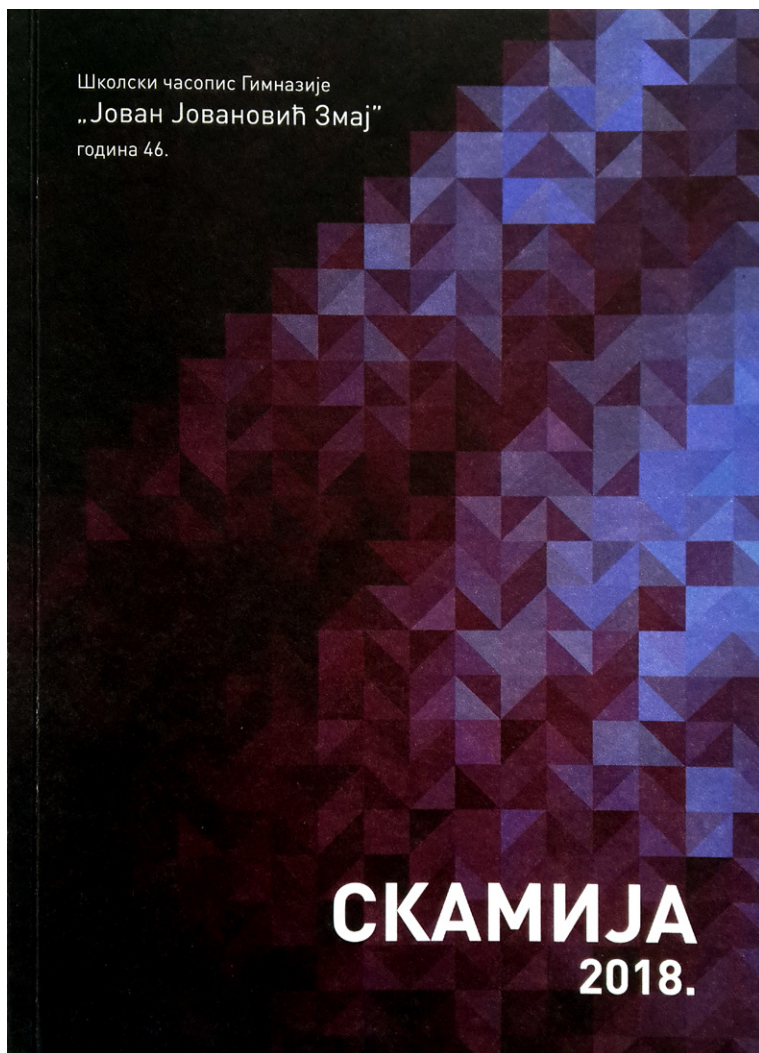
Др Ружа Перуновић

„Скамија”, Гимназија Ј. Ј. Змај, Нови Сад

Директор: Радивоје Стојковић

Главни и одговорни уредник:

проф. Ружа Перуновић

ПРВА НАГРАДА: „Скамија”
Гимназија Јован Јовановић Змај, Нови Сад

3. БЕЛЛИСТ - БЕОГРАДСКО ЛИСТАЊЕ
СРЕДЊОШКОЛСКИХ ЛИСТОВА
2017/2018

ОГЛЕДАЛО

НАСЛОВНА СТРАНА, ПОХВАЛА: „**Растко**”
Богословија Свети Сава, Београд

3. БЕЛИСТ - БЕОГРАДСКО ЛИСТАЊЕ
СРЕДЊОШКОЛСКИХ ЛИСТОВА
2017/2018

ОБРАЗОВАЊЕ МЛАДИХ ДАНАС

Милутин Миланковић, Никола Тесла и Иво Андрић само су неке од знаменитих личности које су напустиле своју земљу, јер она није увидела њихов потенцијал, нити је улагала у њих. Други јесу.

Није реч о финансијама. Паметно улагање новца у образовни систем и усађивање његових норми у интелект обичних људи, неминовно води просперитету. Не плати ли и држава данас једног доброг учитеља, сутра ће платити десет полицајаца. Неговање образовања, лепог васпитања и љубави према Свевишњем, једини су начин опстанка у обманутом друштву. Младој особи са прегршт снова које жели да оствари, много страха и погледом упереним ка звездама, није лако да се суочи са садашњицом. Такав појединац, још од детињства обесхрабрен причама о одласку, јер „овде нема будућности”, нема ни ентузијазма ни елана за борбу и самоусавршавање. Наиме, све потиче из детињства. На формирање ставова и развој нормалних принципа детета утичу породица и вршњаци, али за пораст интелектуалних способности, буђење интересовања, одговорност и осамостаљивање, одговоран је учитељ. Дакле, образовни кадар не може чинити било ко. Сваки учитељ и професор треба да буду поштовани колико и лекар или адвокат, заслуживши то својом професионалношћу. Где се онда налазе пропусти и аномалије просветног система? Зашто се високо образовање и „поткованост знањем” не цене довољно? Зацело се сваки адолесцент запита: „Зашто бих улагао свој труд, када дипломирани економиста ради као хигијеничар, или мастер физикохемичар као трговац?” Поремећен систем вредности, кажу. Ускоро ће се у учионицама Ноћ вештица прослављати уместо Савиндана. За кратко време, велики одлив радно способног становништва, у потрази за каријером и бољим послом, оставиће пустош за собом. Није реч само о домену образовања, држава мора да заштити становништво и да обезбеди стабилан живот и егзистенцију. У супротном, о теми „Образовање младих у савременом добу”, биће излишно и полемисати.

ОГЛЕДАЛО

Није све безнадежно и опскурно: „Човек учи док је жив.” Хришћанске врлине нам не допуштају одустајање. Не смемо се препустити малодушности, већ се надати и делати. Потребно је достићи ниво учености и просвећености којим можемо направити помак у систему образовања, не само нашег, већ и нараштаја који долазе. Постићи бар део успеха великих људи који су били приморани да оду.

Занда Малагић

„Растко”, Богословија Свети Сава, Београд
Главни и одговорни уредник:
проф. Јован Лазаревић

UČIMO DA UČIMO

Naš mozak je najsloženiji „uređaj” u univerzumu. Sve naše misli, nade i strahovi nalaze se u nervnim ćelijama našeg mozga. On je evoluirao kako bi nam pomogao da se snađemo u složenim sredinskim uslovima, ali je većina njegovih aktivnosti na nesvesnom nivou. Naš mozak ima neverovatne sposobnosti, ali one ne dolaze sa priručnikom za upotrebu. Jedna od njegovih najintrigantnijih karakteristika je sposobnost da svakodnevno učimo nove stvari. Ovaj kratak pregled daće vam bolju predstavu o tome kako da učimo, kako da umanjimo svoju frustraciju prilikom učenja raznih sadržaja. Dakle, to nije recept koji nam može poslužiti za neki konkretan predmet, ali nam može pomoći da naučimo neke osnovne pravilnosti u učenju i pamćenju i primenimo ih na bilo koju oblast.

PONAVLJANJE JE MAJKA UČENJA (REPETITIO EST MATER STUDIORUM)

Češćom „upotrebom”, naše nervne ćelije postaju međusobno jače povezane. Što je neka materija apstraktnija, treba nam više vežbe da bismo je razumeli i zapamtili. Iako su naše ideje apstraktne, neuralni obrasci koje stvaramo su realni i konkretni; ali, da bi se veze između neurona učvrstile, sadržaje koje učimo moramo ponavljati i povezivati. Kada učimo nešto po prvi put, na primer, kako da rešimo neki matematički problem, neuralni obrazac je tu, ali je veoma slab. Što više ponavljamo način rešavanja problema na različitim primerima, počinjemo da produbljujemo tu vezu, i na kraju rešavamo zadatke bez preteranih poteškoća. Nekada se mislilo da sa sazrevanjem mozga sinapse (neuronske veze) mogu da se „podešavaju” učenjem, ali da uspostavljeni obrasci veza ne mogu da se menjaju. Međutim, danas znamo da su veze između neurona dinamične, i da se mogu menjati čak i kad se razvoj našeg mozga završi – nove sinapse se mogu javljati, a stare nestajati.

ILUZIJA ZNANJA

Puko ponovno čitanje gradiva koje učimo nije efektivno. Ono što su decenije istraživanja pokazale je da je jednostavna **tehnika prisećanja** mnogo korisnija. Naime, nakon što pročitamo određeno gradivo, najbolje je

OGLEDALO

da pogledamo u stranu i probamo da se setimo šta smo upravo pročitali. Na taj način mnogo brže i temeljnije naučimo, a samim tim i teže zaboravljamo materijal. Ovo postaje naročito korisno kad imamo test. Ukoliko smo već vežbali tehniku prisećanja, mnogo će nam lakše biti da to uradimo i na samom testu. Razlog što mnogi od nas više puta čitaju i drže otvorenim udžbenik ili beleške je taj što imamo iluziju da znamo gradivo. Ali, samo gledanje knjige nam nije od velike pomoći i možemo izgubiti dosta vremena nad otvorenom knjigom, bez efekta.

Koristan savet. Da bismo što bolje naučili, bilo bi dobro da se preslišavamo i van prostora u kojem smo učili gradivo. Jer, iako nismo svesni toga, pri učenju novog gradiva često „upijamo” i određene znakove iz sobe ili prostora u kojem smo učili. Zbog toga se na testu možemo osećati čudno – radimo ga u prostoru u kojem nismo učili. Ako se prisećamo u raznolikim fizičkim sredinama, postajemo nezavisni od ambijenta u kojem smo učili.

POMODORO TEHNIKA

Jedna od poznatih tehnika učenja zove se pomodoro tehnika (paradajz na italijanskom; jer se često koristio tajmer ovog oblika). Sve što treba da uradimo je da podesimo tajmer na 25 minuta, izolujemo se od svega što nas može ometati i – fokusiramo se. Nakon ovih 25 minuta možemo sebe nagraditi: bilo surfovanjem internetom, nekim slatkišem ili razgovorom, i dozvoliti sebi da promenimo fokus. Ova tehnika je veoma korisna, u neku ruku podseća na intenzivno vežbanje u „mentalnoj” tetrani, sa pauzama.

ČANKOVANJE (CHUNKING)

Kada po prvi put vidimo neko gradivo ili koncept, može nam se učiniti da i nema mnogo smisla, kao istumbana slagalica. **Čankovanje** je stvaranje mentalnih prečica koje nam pomažu da reorganizujemo delove informacija u smislaonu celinu. Ta nova logička celina se mnogo lakše pamti, a takođe se lakše uklapa i u opštu priču koja se uči ili je već poznata. Puko memorisanje činjenica bez razumevanja konteksta ne može nam pomoći da povežemo koncepte sa ostalim gradivom koje učimo. Čankovanje možemo koristiti i u oblastima sporta, muzike, plesa – zapravo, bilo koje oblasti u kojoj stičemo znanja i veštine. Na neuralnom nivou, radi se o mreži neurona koji su „navikli” da funkcionišu zajedno, i omogućava nam da mislimo ili obavimo akciju glatko i efikasno.

Koristan savet. Da bismo kreirali „čank” ili smislaonu celinu, najpre moramo **fokusirati pažnju** na informacije koje su nam date (dakle, bez gledanja u telefon ili TV), jer tek tad kreiramo nove neuralne obrasce

i povezujemo ih sa postojećim. Zatim, **moramo razumeti osnovnu ideju** koju želimo da reorganizujemo (od teorijske definicije do matematičkog zadatka). Međutim, samo razumevanje ne znači da ćemo formirati smislaonu celinu – mnogo puta nam se desi da nešto razumemo na času, ali ako ne ponovimo kod kuće ubrzo zatim, opet nam može biti nejasno. Da bismo što pre pokrenuli ovaj proces, najbolje je da zatvorimo knjigu i probamo sami da rešimo problem ili razumemo ideju. Tek tada zaista počinjemo da učimo. Treća faza ovog procesa je **sificanje uvida u kontekst** – na taj način počinjemo da razumemo ne samo kako, nego i kada da koristimo kreirane smislaone celine. Dakle, omogućuje nam da uklopimo naučeno u opštu sliku; u ovome nam dosta pomaže vežba.

VAŽNOST SNA ZA UČENJE

Možda zvuči čudno, ali dok smo budni, u našem mozgu se talože toksične materije. Kako ih se možemo otarasiti? Istraživanja pokazuju da se, dok spavamo, moždane ćelije skupljaju. Ovo ima za posledicu povećanje prostora između ćelija, što omogućava da tečnost protiče slobodno između njih i „spira” toksine. Stoga se slobodno može reći da je san veoma važan način na koji mozak održava sebe čistim i zdravim.

Dakle, ako dodemo na test a da se nismo dovoljno naspavali, znači da funkcionišemo sa mozgom opterećenim većom količinom metaboličkih toksina – npr. kao kad bismo vozili auto koji u svom rezervoaru ima šećer. Osim toga, nespavanje je povezano sa pojavom glavobolje, depresije, srčanih oboljenja i dijabetesa.

U procesu učenja san ima još jednu važnu ulogu. Tokom spavanja naš mozak sređuje ideje i koncepte koje smo učili. Briše manje važne a jača važnije informacije, koje smo češće ponavljali. Takođe, pomaže nam da rešimo i razumemo određene probleme koje učimo.

10 PRAVILA DOBROG UČENJA

1. **Koristi prisećanje.** Nakon što pročitaš stranicu, pogledaj u stranu i probaj da se prisetiš glavnih ideja.
2. **Testiraj se.** Uvek. Za sve što učiš.
3. **„Čankuj” pročitano.** Grupiši pročitano u smislaone celine i vežbaj rešavanje problema.
4. **Vremenski rasporedi preslišavanje.** Rasporedi učenje bilo kog predmeta, tako da učiš pomalo svaki dan.
5. **Koristi različite tehnike učenja i rešavanja problema.** Primenjuj ono što znaš na raznim vrstama problema; prodi kroz svoje greške i analiziraj ih, prodi opet kroz rešenja.

OGLEDALO

6. **Pravi pauze!** Vrlo često se dešava da ne možemo da rešimo matematičke ili naučne probleme iz prvog puta. Pauze nam pomažu da pridemo problemu iz drugog ugla.
 7. **Postavljaj pitanja i pravi proste analogije.** Na primer, koristi pomenutu Fajmanovu tehniku; uporedi odnose između koncepata; izgovori naglas ili zapiši svoja rešenja i ideje, to će pomoći da se informacije brže obrade.
 8. **Fokusiraj se.** Isključi sve što može da te ometa, brže ćeš završiti sa učenjem!
 9. **Prvo najteže.** Tokom dana prvo uči ono što ti je najteže, dok je mozak najodmorniji.
 10. **Pravi mentalne kontraste.** Ako ti nedostaje motivacija, razmišljaj o tome gde si bio i poredi to sa idejom kuda učenje može da te odvede.
-

Priredila: školski psiholog, **Tara Bulat**
„**Sokolske novine**” Gimnazija *Ruđer Bošković*, Beograd
Direktorka: Ivana Vukmirica Baćanović
Glavni urednik: prof. Katarina Urošević

ДРУГА НАГРАДА: „**Соколске новине**”
Гимназија Руђер Бошковић, Београд

3. БЕЛЛИСТ - БЕОГРАДСКО ЛИСТАЊЕ
СРЕДЊОШКОЛСКИХ ЛИСТОВА
2017/2018

ГОЈКО НИКОЛИШ: ЈЕДАН КАРЛОВАЧКИ ЂАК

Гојко Николиш примљен је за дојисној члана САНУ 27. маја 1970. а за редовној 1978. Присјуйна беседа академика Николиша јо избору за сјалној члана САНУ одржана је 8. X 1979. У Присјуйној беседи Николиш варира концепцију алијенације деалијенације медицинске науке. Нагрилекарсјво није јоследица незнања и јримитивизма, нејо алијенације савремене медицине. Према Николишу, савременој медицини недосјају филозофија, лојика и ејика.

Критика медицинске науке академика Николиша почиње истичањем производних односа у којима владају отуђени рад и експлоатација као и маркирањем програмираних идеологија у медицинским наукама, почевши од фалш специлизација које идеологије представљају као нужне (Николишева аналогија са *falsches Bewusstsein*), и обухвата критичку анализу суперспецијализоване медицине која човека смешта на покретну траку медицинске машинерије. Медицина је у стању да пружи несумњиви допринос благостању човечанства, али и разарању елементарног човековог стања. Захваљујући притиску технике као идеологије, вишеструко идеологизована медицина постаје одраз отуђених производних снага и производних односа:

„Суперспецијализована медицина, неизбјежно, силом закона о подјели рада, доводи до цијепања болесног грађанина као људске цјелине, најприје на соматском и психичком плану, потом се цијепају и анализују поједини органи и орански системи, сваки поаособ, па се болесник осјећа као у вакууму разнородних, често и антагонизираних специјалистичких мишљења. Као што то бива са аутомобилом на покретној траци, тако и у медицинској установи свака поједина специјалност обави над болесником 'свој дио' посла, са хрпом лабораторијских налаза, он очајава, не знајући шта ће и куда ће”

Анализирајући различите облике отуђења која настају у медицинској пракси, Николиш се позива и на Прву Марксову тезу о Фојербаху: посматрајући болесника посредством машине, а све мање посредством чула и свог ума, лекар доводи у питање способност самосталног мишљења. После тог облика отуђења на релацији лекар–болесник, Николиш истиче још један, опаснији, а то је – феномен агресивности који се јавља услед све већег раскорака између стварних потреба болесног човека и научног радника: „Болеснику

је потребно здравље а medicusu сазнање”. Агресивност медицинске науке Николиш прво истражује у форми антиномичности, јер за сваку тезу налази супротну тврдњу. На пример, ако постављамо границе истраживању из етичких разлога, да ли би тада заустављање истраживања било реакционарно, а налази и „најружније облике агресивности”:

„Најружнији облик агресивности медицине је њено учешће у полицијским тортурама. Medicusi, специјалисте за тортурологију у стању су да мученика одржавају данима на граници између живота и смрти.” Последице стања алијенираности медицине Николиш налази у порасту надрилекарства: надрилекар нуди управо оно у чему је медицина затајила када је изгубила „душевни приступ”, поставши једна од идеологија:

„Идеологија медицине није кадра да се одупре „притиску науке и технике као идеологије” (Ј. Хабермас). Медицина за сада мора да држи корак са том идеологијом ма колико то било на штету човјека. Наука и техника, задобивши неке предуслове саморазвића, поставши и својерсном идеологијом, све више се отимају од контроле, не само од прогресивне друштвене свијести, него и од контроле својих послодаваца.”

Где је излаз? Николиш опрезно наводи другу половину 11. Тезе о Фојербаху, али шта учинити пре „преобразбе” света? Потребно је отворити науку за прогресивна стремљења, послушнути не само реске гласове Хакслија, Блоха, Хабермаса, Маркузеа, Хајзенберга, него и читаву плејаду младих филозофа, физичара, лекара, психолога, психијатара, и гласове из „најшире базе”, као и обновити неке од данашњих принципа медицинског рада, превентивну и еко медицину, социјалну медицину, самоодговорност, укидање медицинских монопола, каузалној терапији дати примат над симптоматском, интегрисати специјалности, успоставити хуман однос са пацијентом, рехабилитовати породичног лекара, рационализовати фармацеутска средства и отворити се према неким принципима источњачке медицине. То су општа и већ добро позната начела. Оно што недостаје савременој медицини, према Николишу, јесу филозофија, логика и етика:

Quidquid agis prudenter agas et respice finem.

(Што год радиш, ради мудро и мисли до краја.)

Редакција БРАНКА,
„Бранко” Карловачка гимназија,
Сремски Карловци
Директор: Радован Ковачевић
Главни и одговорни уредник:
проф. Срђан Дамњановић

„ТРАЖИ НАУКУ И ГЛЕДАЈУЋИ И ЖЕДНЕЋИ”

Времена различита пролазе мимо човека, а у човеку је једно исто. Време – живот са смислом за вечност. Ничији живот у времену нема смисла ако у себи нема залог за вечност. То је тајна трајања којим се горчина живота ослађује „утехом да ће наша имена живети и мила нашем роду бити”, јер памћење је путања вечности. Тим путем су многи ходили, али нису сви лучоноше били. Доситеј Обрадовић данас отапа восак са свећом покапаног мастила својих прикљученија и васкрсла реч из прошлости даје поуку будућности. И не престаје вековна наша запитаност: А шта би Доситеј данас рекао, јер не ћути глас његов у слову његовом. То је глас гладног и жедног знања за вечност.

Од њега сам прво научила да су књиге срца од мастила како би нам и „оловка писала срцем” о „чловекољубију”. Ако су му књиге срца од мастила, његово је мастило знало да догласи да је „истина злато ума нашег” и да је ње човек увек гладан и жедан. Беседом се човек до другог човека додацује – мастило избледи, срце утихне, а Глас је од Постања о истини. Тим гласом његова реч је жива у вечности. Ко тај Глас није чуо, никада му Доситеј није казивао.

Шта би Доситеј имао да каже данашњим учитељима? Ако сми-сао брани живот од пролазног, чува га и од времена, онда овај беседник може и данас да се чује, ако има ко да га послуша. Рекао би: Не дај да се деца изгубе у времену које је све обрнуло. Зауздај безглаву вртешку, где црно бело потире у игри жмурке добра и зла. Ти путовођа буди, клупко смушених размрси, па се сети Шекспирових речи да „тканицу живота чине добре и лоше нити”. Ако теби нису, Шекспиру ће веровати.

Реци им да је „памет сваком човеку господар и да он царује”, али пореци да наука може без душе као што ни очи не могу без вида. Помози му да разуме да ко је мудрији увек је и скромнији, па се сети Аристотелових речи да „умереност мери људску врлину” у тајни среће. Ако теби нису, Аристотелу ће поверовати.

Научи возљубљену јуност српску да љуби истину како сам је ја вазда љубио јер је само она храна за гладног знања и вода за жедног

правде. Покажи му ту истину собом и у себи и признај да нико учен на свет не долази без моћи да зрном истине себе отхрани. Нема истине за свет без истине о себи. На ту трпезу човек себе полаже. То је и трпеза *живоша и ѝрикљученија*, то значи стајати пред лицем другог, разоткривен и свој, предат.

Сложио би се са Венцловићем да „сваки човек својим трудом до своје ползе долази” и да је то најмудрији улог васцелог банкарства људског иметка: једино ти твоје знање нико не може украсти, опорезовати, кредитирати. Па се сети светосавских речи: „трудом својим све успеваш”. Ако су те и исмејали, Светом Сави се неће смејати.

Совјетуј им тајну црног бивола у срцу, ал крени од себе. Људо-лико покажи на свом лику – тајну човечијих жеља и злу ћуд која се као јагње гњезди у вучјем чопору. А онда је се пред децом одреци, и таштине свезнајућег, гордости недодирљивих и зловоље несигурних. Тек тада ће анђелско демонско да надвлада наочиглед свију у лекцији о људском. Па изреци Венцловићеве речи: „Велики се то ђаво, као црни биво у срцу гњезди”. Ако су до тада у тебе зурили, и себе ће отад боље сагледати.

А опет, обдани и да смо „ми људи слични птицама које се увек истим мрежама хватају, и опет неће да се чувају”, мада су за лет рођене. Бреме лењости мрежи дохвате и видике и младости сече крила за будуће летове. А данас су те исте мреже добровољно ропство крилате младости у кавезима екрана где влада неутољива глад за другим бићем у властитој осами. Само онај птић који преживи ту самоћу доћи ће до знања гладних и жедних животне мудрости, и – одлетеће. А онда се сети апостола – рибара спасоносних мрежа и испричај тајну о непресушном хлебу. Ако те и нису пре лајковали, сада ће то из страха од магије или страхопоштовања, јер би и сами да ходају по води. А по води може ходити само онај ко зна мудрост слободног уздизања словесних, „промисал неба”.

Тако би данас беседио и Доситеј у духу свог времена за просветљење свог народа о непролазном. И слушао га је Србин, корачајући сеобама своје историје и своје душе, и гладујући и жеднећи. А данас су путеви сеоба постали стазе за ретке пролазнике, уска врата којима ретки налазе. „Тко његову мртву као живу реч прима – истину љуби”. То је тајна доброг учитеља. Ко у овоме чује само звона и прапорце, са књигом се није ни састао.

Марта Србуљ

„Млади лингвиста” Филолошка гимназија, Београд

Директор: Др Душко Бабић

Уредници: проф. Драгана Милановић

и проф. Катарина Вучић

У ЧЕТВРТОМ КРУГУ

„Сад видиш како кратко нам се смију
Сва блага што их Срећа може дати
И ради којих људи раздор сију.”
Данте

Врлина, као и мана, да би постојала у некоме, мора постојати у вези са још неком врлином или маном. Тако се својства међусобно преплићу и својом мрежом чине карактер, личност. Морална врлина може стајати и у вези са интелектуалном врлином. Аристотеловим језиком речено, етичка и дијаноетичка својства иду заједно. Тако и похлепник није само похлепник, већ је и његова мана подржана другим његовим особинама. Наиме, он је најпре незналац, непознавалац туђе и сопствене вредности. Истински је неосетљив на моралност и све што она носи. Бедно је заљубљен у себе, што је знак његове егоистичности. Нарочито је окренут телесним угађањима самом себи. Поседује дечију свест, недозрелост духа и његову тривијалност. У вечном је страху, свесно или несвесно, од неодрживости сопствене егзистенције. Изразито се плаши смрти и губљења сопствености, јер је окренут умногоме само спољашњем, телесном постојању. То је, дакле, похлепник, са својим манама и њиховим продуктом – похлепом. Уобичајено је да се под похлепом подразумева необуздива чежња за новцем.

Међутим, можда је боље проширити њен појам и под похлепом подразумевати сваку неумерену жељу за поседовањем, понајвише материјалних богатстава. Следећи Аристотелово учење, могли бисмо да у поредак врлина и мана сместимо и похлепу као једну крајност, одступање од било каквог поседовања материјалног, као другу крајност, а између би, у средини, требало да буде врлина, умереност у чежњи за поседовањем материјалних богатстава. Тиме што је крајност, похлепа не може ни у којем смислу бити врлина, нити се поступци похлепника могу оправдати. Актуелност Аристотеловог учења, и у средњем веку, потиче од теолога и филозофа Томе Аквинског, који је и ово, али и многа друга учења преузео од Аристотела и ускладио их са хришћанским догмама.

Отуд се може видети утицај на Дантеа, који у својој „Божанственој комедији” опевава Светог Тому Аквинског, али и читав низ врлина и мана, међу којима је и похлепа. Треба нагласити да

Аристотел не осуђује амбициозност, тежњу ка великим циљевима, већ неумереност и необузданост у својим жељама. Похлепник поставља себе пре свих других и, са нарочитим жаром егоизма, срља несмотрено у сваку прилику која му евентуално омогућава остварење жеље. Њему пара срце када види или чује да постоји нешто што је опште цењено, а што он не поседује. Он вазда води битку с временом, јер за њега – поседовати значи поседовати што пре. Похлепнику је слатко све што је под окриљем његовог Ја, јер егоистично схвата свет и важност даје дељењу света на „моје” и „оно што није моје”, како би повећао обим овог првог дела. Он је посве неоправдано егоистичан. Може се расправљати о томе да ли уопште било какав оправдан егоизам постоји, али би било умесније да дефинишемо шта то за мене значи.

Оправдан егоизам није врлина, осим у односу на неоправдан. То је истинско признавање сопствене вредности, када је она легитимна. На пример, егоистични Гете и Ниче су оправдано егоистични, јер њихове способности заиста јесу велике и када их они сами оцене, свесни сопствене вредности, то нама може парати уши и призвати утисак хвалисања. Ипак, спрам њиховог генијалног дела, ми кажемо да је њихов егоизам оправдан. Можда су они имали тешкоћа због своје гордости, или би и таква охолост увек била мана, али је бар оправдана и најпре усмерена на духовну сферу постојања. Са друге стране, стоји далеко поквареније прецењивање сопствене вредности код похлепника. Он сматра да му по природи припада више него другима, и ма колико у некој мањој манифестацији похлепе, он може бити и саосећајан, осећање моралне одговорности према другима увелико засењује непоколебљивост његове ужарене жеље.

Чињеница да су његове жеље усмерене понајвише ка пролазним, материјалним стварима, објашњава се тиме што је он слеп за морал, и што преко своје ниске савести прелази лако. Похлепа, у великом броју случајева, може бити пропраћена и ниским интелектуалним капацитетом, јер за похлепнога поседовати значи поседовати најчешће оно што се опажа чулима, посебно оног што се види. То је израз донекле животињског начина бивања, који у кључалости својих инстинката не може да обузда никакву жељу, а покуша ли, она ће почети да га нагриза. Похлепник који велича своја Ја, велича само оно што већ поседује, а не власника, јер је власник непостојећи, власник нема власт над собом и у потпуности је неостварен и неодржив, те има осећај да се остваривањем својих жеља за пролазностима и он сам остварује. Похлепан човек је и несрећан, не може га ништа задовољити док трага за срећом у ништавности материје. Његово трагање је безглаво лутање. Да би остварио срећу, мора прихватити да су духовне вредности више од

ОГЛЕДАЛО

телесних и да ће срећу пронаћи у трагању за њима. Када му се пред очима отвори димензија моралности којом се свесно сеже до духовног богатства, он ће тада и престати да буде похлепник. Ипак, како је целокупна егзистенција човечанства трагична, то се догађа ретко. Остало је да добри буду добри, лоши – лоши, а промене лоших у добре – чуда. Осим што је човек заражен похлепом несрећан, он унесрећује и друге, он чини раздор о којем говори Данте. Скоро да се може рећи да би без похлепе, али и свих особина које иза ње постојано стоје, међу људима завладала срећа и човекољубље. Међутим, видимо да је за све време човечанства и напретка науке и технологије, овај проблем остајао, а после оволико година се може казати да је тај проблем вечан и да се никада неће решити. Треба похлепу, и своју и туђу, освестити.

Када је освестимо и схватимо да је лоша, већ смо се пробудили из неугодног дремежа. Ипак, најтеже је похлепнику насрнути на себе, јер се боји да ће се разорити. Његов страх од смрти је велик, али је страх од мука умирања још већи. Осетивши своју немоћ при умирању, он доживљава муке онога који се пред свима повлачи и дозвољава другим похлепницима да ступе на његово место и остваре своје похлепне тежње. Он ради под принудом свога немогућства, супротно ономе што је чинио цео свој живот. Колико је врлине потребно да се супротставимо похлепи? Колико одрицања од несрећне гордељивости зарад добробити већине?

Узалудно је рачунати на то, јер, када и умре један похлепник, родиће се други. Човек похлепан је смртан, али похлепа човечија живи до века.

Лазар Буквић

„Гимназијалац”

Гимназија Светозар Марковић, Нови Сад

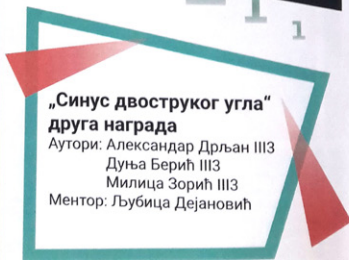
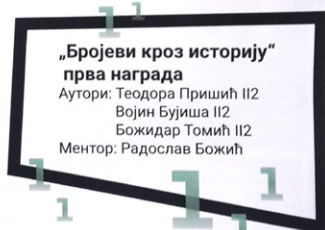
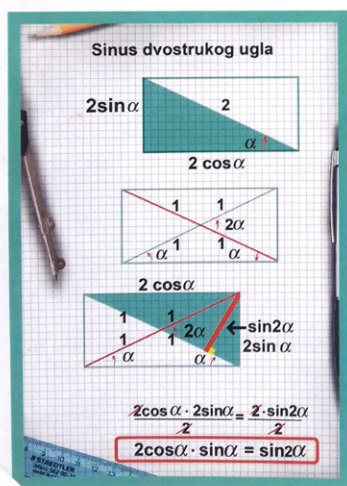
Директор: Татјана Вукадиновић

Главни и одговорни уредник:

проф. Милена Маричић

МАТЕМАТИКА У СЛИКАМА

На Природно-математичком факултету у Новом Саду, у оквиру манифестације „Дани математике у Новом Саду“, одржана је изложба „Математика у сликама“. Ученици наше Гимназије поново су показали своје математичке вештине. На изложби су учествовали са укупно тринаест плаката, од којих су четири плаката награђена. Честитамо свима на исказаној креативности, вештини и сјајним идејама!

Уна Лукић II2

НАЈБОЉЕ ГРАФИЧКО РЕШЕЊЕ НОВИНА:

„Гимназијалац“

Гимназија Светозар Марковић, Нови Сад

3. БЕЛЛИСТ - БЕОГРАДСКО ЛИСТАЊЕ
СРЕДЊОШКОЛСКИХ ЛИСТОВА

2017/2018

SHOULD'VE

One of my **least favorite** contracted forms. I should have done this, done that – a regret. A mistake, something irreparable and something you will never be able to return to, no matter what, unfortunately.

The problem seems to be that we're too caught up in the past, hypocritically speaking. Ask any friends and they'll tell you I do it far too often myself.

I overthink, live in that should have/could have mindset with occurrences that have never happened and will never happen, and often live in that perfect what-if world.

Why though? Why do we make up these seemingly spotless scenarios? Why do we let ourselves wander in these worlds of make-believe perfection although we know that all we're ever going to feel from it is regret? It's not going to make us much happier, is it?

While living in this perception of truth, we often forget to be present and most importantly, mindful. We don't think about how something little we do or decide will affect our perception later on; even though I don't mean constantly worrying about the future and how every little thing will affect you in the long run (yet i do too much of that anyway). Start with forgiving yourself. Know that you are not your mistakes, that they are certainly bruises that will fade and not permanent tattoos. You can and will heal from them, you have until now and you will continue to do so. There's no turning back now, and at the end of the day, you're alive, you're breathing, **you've got options.**

With that, it's also important to remember that regret is one of the only things that will hurt you inevitably, but only if you let it. We all experience it and the „should have” thoughts – but what's vital is that you try to decrease the amount as much as possible.

Take the chance when you can, do that one thing that you've been in a dilemma about; isn't no the worst thing that can be returned?

The most important question of any and all of this is: Would you rather be on your deathbed, regretting all the things you could have/should have done and never know what could have happened, or humorously remember all the little mistakes you made while taking chances – among all the successful attempts?

ΟΓΛΕΔΑΛΟ

Living in the past, or in the future for that matter, is far too easy in our period of time. We can't prevent mistakes, but we can move on from them. We can't completely prevent regret, but can become a little braver every day.

Finally, we can't prevent worry and dissatisfaction, but **we can choose happiness.**

Irena Sovič

„Heartbeat” Prva gimnazija, Maribor

Mentor: prof. Zorica Fabrici Robnik

ОГЛЕДАЛО

ТРЕЋА НАГРАДА: „**Heartbeat**”

Прва гимназија, Марибор

3. БЕЛИСТ - БЕОГРАДСКО ЛИСТАЊЕ
СРЕДЊОШКОЛСКИХ ЛИСТОВА
2017/2018

KAJANJE

Jedan od mojih **najomraženijih** skraćenih oblika.

Trebalo je da uradim ovo, da uradim ono – kajanje. Greška, nešto nepopravljivo i nešto što nikada nećete moći da vratite, bez obzira na sve, nažalost.

Izgleda da je problem to što smo previše zarobljeni u prošlosti, licemerno rečeno. Pitajte prijatelje, reći će vam da i oni to često rade.

Razmišljam, živim u tom „trebalo je/ mogla sam” razmišljanju o događajima koji se nikad nisu, niti će se ikad dogoditi, i često živim u tom savršenom „šta ako” svetu.

Ali zašto? Zašto pravimo te naizgled besprekorne scenarije? Zašto sebi dopuštamo da lutamo po ovim fiktivnim savršenstvima, iako znamo da je sve što ćemo zbog toga osetiti – kajanje? To nas neće učiniti mnogo srećnijim, zar ne?

Živeći u ovom shvatanju istine, često zaboravimo da budemo prisutni i, što je najvažnije, svesni. Ne razmišljamo o tome koliko male odluke utiču na našu percepciju kasnije; mada ne mislim na konstantnu brigu o budućnosti i o tome kako svaka mala stvar utiče na nas na duge staze (ali ipak previše brinem)

Počnite sa opraštanjem sebi. Znajte da vaše greške niste vi, da su to svakako ožiljci koji će izbledeti, a ne stalne tetovaže. Možete i hoćete da se izlećite, do sada jeste i ubuduće ćete.

Nema povratka, i na kraju krajeva, živi ste, dišete, imate **opcije**.

Uz to, takođe je važno imati na umu da je kajanje jedna od retkih stvari koje će vas neizbežno povrediti, ali samo ako dopustite. Svi smo iskusili „trebalo je da” misli – ali važno je da pokušate da smanjite njihovu količinu što je više moguće.

Rizikujte, radite ono oko čega ste bili u dilemi; Zar nije „ne” najgore što vam može biti uzvraćeno?

Najvažnije pitanje od svih je: Da li biste radije bili na samrti, žaleći za svim što ste mogli ili je trebalo da uradite i nikad ne saznate šta se moglo desiti, ili se sa smeškom prisećati svih malih grešaka koje ste napravili rizikujući – među svim uspešnim pokušajima?

Živeti u prošlosti ili u budućnosti je previše lako u našem vremenu. Ne možemo sprečiti greške, ali ih možemo prevazići. Ne možemo u pot-

OGLEDALO

punosti sprečiti kajanje, ali možemo postati malo hrabriji svaki dan.

Konačno, ne možemo sprečiti brige i nezadovoljstvo, ali **možemo birati sreću.**

Irena Sovič

„Heartbeat” Prva gimnazija, Maribor

Mentor: prof. Zorica Fabrici Robnik

Prevod: **Lea Irt**

Matematička gimnazija, Beograd

Mentor: prof. Mirjana Savić Obradović

О СЕЉАКУ И ИМЕНУ ЊЕГОВОМЕ

Једанаест векова протекло је од крштавања Србије и осам векова од мисионарења нашег духовног дива, хришћанина, сина светородне лозе Немањића, брата који мири, духовног оца свих нас, књижевника и првог српског архиепископа, нашег просветитеља, Светога Оца Саве. Он нас је изградио као народ и у темељ нашег бића узидао православље. Открио је наше лице и просветлио га истином Јеванђеља. Осам векова касније, свет је поновно затражио да се Србија открије и покаже своје лице. Код кога да тражимо огледало праве српске душе, светосавске душе?

Избор је велики! Имамо ми великане и у науци, и у уметности, и у књижевности, и у спорту, и у теологији, и у војној стратегији. Ипак, поглед морамо управити на другу страну.

Сељак, даме и господо, обичан, једноставан сељак! Сељак, то је наш Атлас, српски титан. На раменима својим држи историју нашу, држи Србију. Од снаге у његовим плећима зависи стабилност српског врта и на небу и на земљи. Увек кад је нашем народу било најтеже и кад су многи од нас клонули, е, он је остао и опстао. С поносом кличем, он је наш ослонац, било у физичком, било у духовном животу!

Он је наш морал! Његов дух саткан је од безбројних нити искренности, на коју належу небројане нити честитости.

Морал наш – он је! Не може српски сељак бити подложен греху колико остали свет, не може, јер ради, не може, јер се не излаже лењости, јер муком јача снагу своју. Због те снаге ми стојимо усправно. Морал он је наш! Одан Богу, одан православљу, својој светосавској Цркви. Дух Светога Саве у њему царује и светли понајвише. Верује, то му је надахнуће, то је жеравица на огњишту српске традиције коју он одржава. Не, не само да је одржава, он јој даје смисао, суштину јој даје!

То је српски горостас имена Сељак. Али, драги пријатељи, не заборавите, и поред свега, не блиста он у својој луцидности колико мислимо. Не заборавите, ми смо га осудили! Осудили смо га

да stoleћима трпи нас, да нас носи на раменима својим, нама да робује и да пропасти све наше муке!

Пет стотина, пет стотина година је задобијао ударце српском крвљу опрљене османлијске сабље, док крви није било толико да може да се откупи слобода. И не само то!

Када је требало да се ратује, кога смо гурнули у прве редове? Наравно, српског сељака! Када је требало некое одузети посед, кога смо окаљали бацивши га у бару сиромаштва? Ваистину, српског сељака!

Стид, осуда, то је наше мњење! Сељачка логика, сељачка култура, сељачко понашање, све су то изрази које смо створили и, тим изразима отровали нашег сељака. Делом због тога, он је увидео стид у свом послу на имању, побегао је од тога. Другим, пак, делом упио је ту сељачку логику и довео се до граница примитивности и бестидности. Остао је, драги моји, трећи, здрав део, да од њега зависимо и да он зависи од нас.

Срећа, пријатељи, срећа! Наш Атлас, мада посрће, још клонуо није, све док је нас који му помажемо, који се прихватимо помало терета који му крши плећа, све док је нас који смо га препознали као корен сопственог бића.

Ширите глас, пријатељи, проширите поруку: српски сељак није мртав! Нити ће бити, све док га подржавамо и усмеравамо, све док нас прати здрава свест и док има нас, наследника речи и вере Светог Саве!

Управо том речју и том вером је био одушевљен и Арчибалд Рајс. Видео је светлост светосавску у нашем народу која је његово срце испунила љубављу. Из те љубави почујте како глас његов одзвања овом нашом Србијом: „Немојте дозволити да ваша лепа душа пропадне у ђубрету. Ја верујем у вашу будућност. Дух Косова, Карађорђа, Куманова и Кајмакчалана поново ће се пробудити. Мора се, међутим, пробудити брзо. Судбина је у вашим властитим рукама: блистава будућност или поновно ропство!”

Па онда, драги пријатељи, шта ћемо одабрати?

Растко Корњача

„Скамија”, Гимназија Ј. Ј. Змај, Нови Сад

Директор: Радивоје Стојковић

Главни и одговорни уредник:

проф. Ружа Перуновић

„КАКО МИ ЈЕ ТЕШКО ДА ТЕ ПУСТИМ ДА ОДЕШ, ДАНЕ” ЛОРКА

„Пази шта желиш, можда се оствари”, колико смо пута чули ову реченицу! Многи не верују у то. Ја ипак знам да је она тачна. Кад сам била мала, сањала сам да могу да летим. Када би ме неко питао шта желим, увек сам говорила како ми је највећа жеља да могу да летим. Сви су говорили да сам вечито дете и сањар у души.

Стојимо на писти, Мали принц и ја. На ово путовање идемо заједно. Помаже ми да наместим крила и крећемо. Већ смо високо на небу. Око нас лете албатроси. Мали принц ми говори да погледам доле. Спуштам поглед и видим како неки пијани морнари на палуби брода муче и исмевају једног албатроса. Принц и ја се спуштамо како бисмо му помогли. Мој малени сапутник веома спретно успева да одвеже конопац и ослобађа га.

Полећемо и настављамо даље. Летимо изнад Алжира, и дивимо се погледу. Сунце пржи и већ смо уморни, па одлучујемо да слетимо и мало се одморимо. Тамо упознајемо неког странца, каже да се зове Мерсо. Причао нам је о себи. Каже да нас разуме, јер је овако топло било на сахрани његове мајке. Говори нам о својој љубави према Марији, и о томе како је убио неког Арапина због сунчеве светлости. Нисмо га баш разумели. Раскољников је бар имао разлог за убиство, али убити некога без разлога је апсурдно. Намештамо крила и крећемо даље. Мој принц ми говори како је Мерсо врло чудан, није му јасно како је могао да каже Марији да би је оженио ако она то жели и да није важно да ли је воли.

Срећемо два мушкарца, кажу: чекају неког Годоа. Не знају ни ко је он, ни зашто га чекају, али га без обзира на то и даље чекају. Нису баш заинтересовани за разговор и једини циљ им је да тај Годо дође. Чудни неки људи. Не верујем да бих било кога толико чекала.

Мој принц и ја летимо даље. Сада смо изнад Србије. Испод нас пролази војска са девет Југовића, Марко Краљевић на свом верном Шарцу и још много храбрих војника. Некима од њих вечни дом

ОГЛЕДАЛО

биће „плава гробница”. Стижемо до Врања. Чују се трубе, песма и смех. Прелепа Коштана пева и одушевљава све присутне својим гласом. Спуштамо се ниже и сазнајемо да се то Софка удаје. Слећемо, јер то је место где људи умеју да се веселе. Позивају нас да присуствујемо венчању. Пада мрак и док ми уживамо у Коштаниној песми, тамо негде у даљини, неко прелепој Симониди на каменом стубу манастира копа очи.

Био је то прелеп дан, пун занимљивости, и могла бих још много тога да вам испричам, али спуштам оловку и идем. Андреас Сам и његов верни Динго ме чекају. Данас ме они прате на мом путовању. Када се вратим, испричаћу вам како нам је било, а ви до тада сањајте, верујте у своје снове и останите деца у души.

Невена Маричић

„Димитрије” Правно-биротехничка школа

Димитрије Давидовић, Земун

Директор: Зорица Маравић

Глави и одговорни уредник: проф. Аника Лехки

ЗАШТО ЧИТАТИ ОРВЕЛА?

Ученици се често кроз основну, па и средњу школу, питају зашто уопште читамо књиге? Након сваке прочитане лектире добијамо одговор да су у питању универзалне истине и непроцењива знања која те књиге чине непобитним уметничким делима, која се и дан данас читају и разумеју. Међутим, нама се такве теме не чине увек довољно блиским и занимљивим да бисмо у слободно време себе замислили како добровољно узимамо неко слично штиво у руке.

Џорџ Орвел је ипак засигурно другачији од многих других писаца с којима се иначе срећемо, а убедљиво је најцењенији од свих аутора дистопијских дела због свог романа „1984“, који му је донео светску славу. Године 1949. објављује ово дело, у ком предвиђа тоталитарни режим регулисан напредном технологијом кроз потпуну контролу информација. У свету главног јунака, Винстона Смита, приватност не постоји. Свака улица и сваки ћошак, свака просторија и установа, стратешки су посматрани и прислушкивани уређајима које Орвел назива „телекранима“. Чак и најмањи преступ у виду неуобичајеног тика на лицу, који би наговестио мисао побуне против „Партије“, могао би се завршити смрћу. Хапшења и пресуде врши тзв. „Полиција мисли“, тајна политичка полиција и део иронично названог „Министарства љубави“.

Винстон Смит представља једну безначајну индивидуу, замењиви точак велике политичке машинерије зване „Партија“. Као део „Шире партије“, он је под константном присмотром. Ради у одсеку за фалсификовање истине, у „Министарству истине“, али више ни сам није сигуран која је вест заиста тачна, због свакодневне измене историје коју он мора да врши, након сваке промене која представља контрадикцију идеологији „Партије“. Такође је задужен за превод текстова на „новогovor“ – службени језик Океаније, државе у којој живи. Улога овог измишљеног језика заправо није изражавање мишљења, већ управо супротно – контрола мисли. Све речи којима би се могао изразити отпор „Партији“, тј. којима се може починити „зломисао“, систематски се избацују из употребе. Ту се поставља питање колико језик који говоримо утиче на наше мисли, друштво и нас као особе.

Свет описан у књизи и заплет који се покреће првом Винстоновом зломисли, од почетка до краја привлаче пажњу читаоца, због преокрета који је могућ у сваком тренутку. Управо оваква напетост и неизвесност чине Орвелов научно-фантастични роман занимљивим за читање. Тензија се повећава сваким његовим прекршајем и

привидном сигурношћу, те се само ишчекује исход његових дела – хоће ли успети да сломи систем или ће систем сломи њега?

Појмови и цитати из овог романа постали су део популарне културе и нашироко су познати. То је нпр. Велики Брат (врховни вођа „Партије“) на чију слику су створени и ријалити програми под слоганом „Велики Брат те посматра“. У делу се спомиње и исказ „2+2=5“ – лаж коју „Партија“ пропагира као истину, упркос очигледној нелогичности. Термини из његових дела често су коришћени за описивање ситуације у Северној Кореји или било које владе која по својим карактеристикама подсећа на „Партију“. Због тога је порука, коју нам Орвел представља кроз иронију и дистопију, да увек и изнад свега бирамо слободу – слободу мисли, избора и политичку слободу.

Други, врло значајан роман британског писца, носи назив „Животињска фарма“. Објавивши га 1945, по први пут у својој каријери стекао је светску популарност. У њему је кроз алегорију на сатиричан начин представио Руску револуцију и Стаљинову власт. Радња почиње одлуком животиња да збаце људе (господина и госпођу Џоунс) са власти на фарми. На почетку, њихов живот чини се много лепшим: сви заједно раде, распоређују дужности и храну. Смишљају седам заповести од којих је последња кључна – „све животиње су једнаке“. Међутим, како време пролази, долази до корених промена које су илустроване променом седме заповести од свиња, које су постепено преузеле главну реч – „све животиње су једнаке, али неке су једнакије од других“. Како се радња развија, примећује се да животиње више не могу да уоче разлику између људи и свиња.

Орвелова дела повезује антиутопијска реалност и критика политичких режима, али на такав начин да читаоца не замарају, већ кроз сатиру и занимљиву радњу заинтересују, те оставе значајан утисак. Његов чист и једноставан начин изражавања чини романе лаким за читање, а њихова поука их чини вредним читања. Сем тога, приметимо многе сличности данашњег света са наизглед немогућим светом који је описан – натераће нас да се бар накратко зауставимо и запитамо колико је заиста наше друштво далеко од плода Орвелове маште и колики је значај нас као појединаца у односу на систем чији смо део. Појасниће нам и контекст у ком су настали нашироко коришћени цитати којих можда нисмо били свесни, а даће нам нов поглед на људско друштво.

Маја Имрић

„Gymnasium“ Гимназија Светозар Марковић,
Суботица

Директор: Веселин Јевтић

Главни уредник: мр Борјана Гаврилов Болић

Ekonomiska Pg

školski časopis

APRIL 2018 / 1

Par la fenêtre de la vie

ГИМНАЗИЈАЦ

Лист ученика и професора Гимназије "Светозар Марковић"
Нови Сад, број 31, март 2018.

echo*

SCHULJAHR

17/18

ΟΓΛΕΔΑΛΟ
